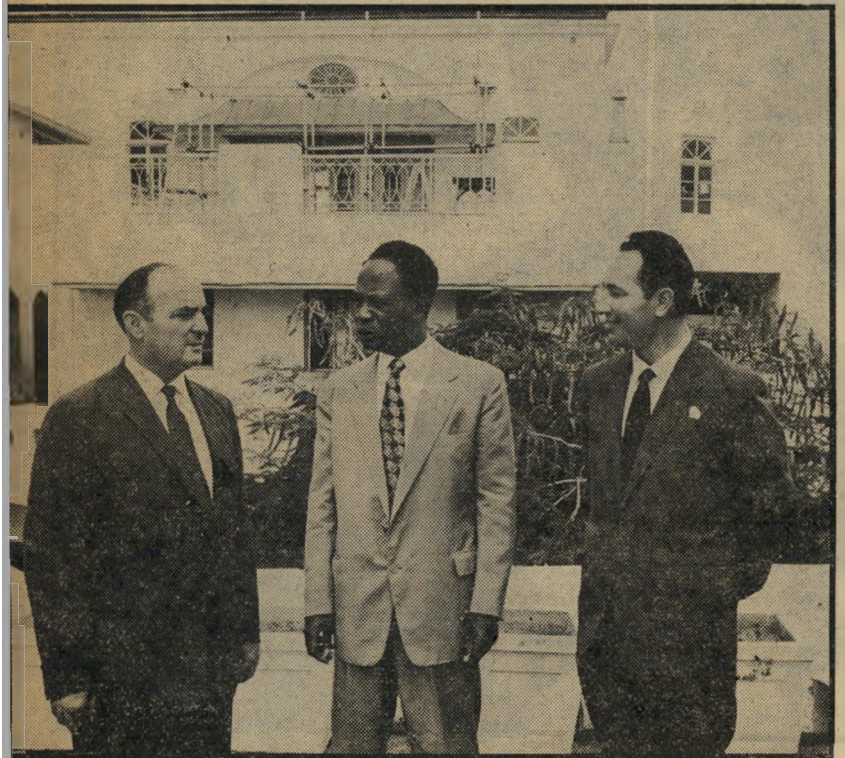

הונגריה
כשמונה אבריאל כשגריר הראשון של ישראל בצ'כיה, הוא מונה גם כשגריר הראשון בהונגריה. בתמונה נראה אבריאל בפתח משרד החוץ ההונגרי, בעת הגשת כתב האמנה. לפני כן עסק בפוטולות וכש בריאה.

ליבריה
אבריאל, לבוש במדים של דיפלומטים, בעת שיחה עם שני שרים בממשלת ליבריה, עת כיהן שם כשגריר. אבריאל היה מבוני יחסי ישראל עם ארצות אפריקה השחורות, והיה מקובל מאוד על מנהיגים אפריקאיים.

גאנה
שגריר ישראל באקרה, בירת גאנה, יחד עם נשיא גאנה אנקורמה, ועם שימטון פרס, שבא לביקור בגאנה. בין אנקורמה לבין אבריאל התפתחו יחסים קרובים במיוחד, ואלה איפשרו לאבריאל להתקרב למנהיגים אחרים.

ונותרו בחיים. הוא היה אז בן 22, עובד המוסד לעליה ב' בווינה עיר מגוריו. 22 שנה אחר-כך, פתח שגריר ישראל בקונגו, אהוד אבריאל, מיברק מוצפן שהגיע ל- שגרירות מירושלים. הוא לא יכול היה לעצור את התרגשותו. דויד בן-גוריון הודיע לו אישית, כי אדולף אייכמן נתפס על-ידי שרותי הביטחון, הובא לישראל ויעמוד בה לדין על פשעיו.

במשך יותר מעשרים שנה — מאז שפגש את אייכמן ועד שקיבל את המיברק — היה אבריאל כמעט בכל מקום וכמעט בכל תפקיד. שמו הקודם, בטרם הומר בשם עברי, היה איבראל, שפירושו בגרמנית „בכל מקום“.

הזקן השתגע!

ב חודש יוני 1947 חזר אבריאל לנאות מרדכי, אחרי שנעדר מהארץ כמה שנים. אחרי החלטת האו"ם, בנובמבר 1947, מיהר בן-גוריון להועיקו. שליחו של בן-גוריון מצא את אבריאל בשדות האספסת של קיבוצו. אבריאל ביקש חמש דקות, התרחק, נטל איתו את דרכונו, ספר תנ"ך וספר של גיטה, שהיה מלווה אותו בכל מסעותיו, ונסע עם השליח לבניין הסוכנות בירושלים.

„אהוד, שמע“, אמר לו בן-גוריון, לא לפני ששלח לעברו מבט „ארוך ועצוב מאוד“. „עומדת לפרוץ מילחמה. יהיה כאן מרחץ דמים. אני מצטער לנתק אותך ממישפחתך ומהקיבוץ כה מהר אחרי שובך, אך עליך לצאת שוב לאירופה, לשליחות קצרה, לרכוש נשק.“

אבריאל ביקש הוראות. בן-גוריון שלף פתק קטן, בגודל של בול, שהיה מקופל כמה פעמים, פרש אותו וקרא. „אנחנו צריכים עשרת אלפים רובים, 2.5 מיליון כדורים, 500 תת-מיקלע ו-100 מיקלעים“. מאוחר יותר ביקש בן-גוריון גם מטוסים ותותחים. ישראל גילי, שנכת בחלק מ- השיחה, אמר לאבריאל אחרי שיצא נרגש מבן-גוריון: „הזקן השתגע! אין לנו אק" דחים והוא רוצה מיקלעים, מטוסים ו- תותחים.“

אבריאל יצא לאירופה, הגיע לצ'כיה וחתם שם על עיסקת-נשק גדולה. הוא השתמש לצורך זה בכמה ניירות-מכתבים של ממשלת חבש, שנותרו בידו מתקופת פעילותו במוסד לעליה ב'. שהרי הצ'כים ביקשו שהעסקה תיערך עם מדינה ריבונית.

הנשק והתחמושת נרכשו, אך אי אפשר היה להעבירם לארץ. בן-גוריון שלח לי אבריאל כמה מיברקים זועמים מדי יום ביומו, בנסיון לנרצו. לבסוף הגיעו ארצה מטוס קונסטליישן והאוויה נורה, שאת ארגוני הנשק והתחמושת שבביטנה כיסו ערימות ענקיות של בצל. הנשק פורק ונשלח תוך כח השעות לחזית ירושלים.

איך להרוויח בקאזינו?

ה וייה אחרת, משעשעת, חווה אבי-ריאל עם בן-גוריון בשנת 1950. ראש-הממשלה יצא אז לחופשה בת שלושה שבועות ביוון, אנגליה וצרפת. הוא לקח עימו את אהוד אבריאל ואת אלקנה גלי. בריביירה הצרפתית השתכן בן-גוריון ב-מלון לה רורב, בעיירה קטנה בשם בוליה, בין ניצה לקאן.

באחד הימים נסע עם אבריאל וגלי לכיוון נסיכות מונאקו. על כביש מסוכן ומפותל במרומי הצוקים, לפתע החליט בן-גוריון כי הגיעה העת ללמוד נהיגה. הוא דרש ללמוד לנהוג, כאן ועכשיו, ויהי מה. אבריאל ניסה לשכנעו ללמוד בכביש פחות מסוכן, אך בן-גוריון בשלו. תפס את מושב הנהג. אבריאל שלח את מכונית הליויי לפני המכונית של בן-גוריון, כדי שתנסה לפנות את הדרך. הוא וגלי ניצבו על המדרכים הצרים שבצידי המכונית, לפתו ביד אחת את הדלת וביד השניה גופפו לנהגי המכונית שיהרו. המכונית נעה על הכביש כשיכורה, וכעבור זמן-מה ויתר בן-גוריון על שיעור הנהיגה.

באותה חופשה החליט אבריאל ללכת (המשך בעמוד 38)

במשך יותר מעשרים שנה — מאז שפגש את אייכמן ועד שקיבל את המיברק — היה אבריאל כמעט בכל מקום וכמעט בכל תפקיד. שמו הקודם, בטרם הומר בשם עברי, היה איבראל, שפירושו בגרמנית „בכל מקום“.

כשנטמנה גופתו של אהוד אבריאל, ביום השני שעבר, בבית-הקברות הקטן של קיבוצו, נאות מרדכי, נקבר גם פרק חשוב ומפואר בתולדות המדינה-שברך והמדינה-התהוותה.

האיש שהטביע את חותמו יותר מכל אחד אחר על דרכו של אהוד אבריאל היה דויד בן-גוריון. אבריאל מת-אר את אחד המסעות המרגשים ביותר שעשה בחברת בן-גוריון; היתה זו פגישתו הראשונה עם הוקן, כשזה הגיע ל-איסטנבול בשלהי שנת 1944: „היתה זו לגביי מעין שיבה אל אחרי נעוריו. בשעה שהיתה ארץ-ישראל חלק של האימפריה העותמאנית בא-בן-גוריון מארץ-ישראל לאיסטנבול — קושטא של אותם הימים — ללמוד באוניברסיטה. הוא דיבר תורכית רהוטה. במישפטים קצובים ומהירים פנה אל המון היהודים התורכים שבאו לקבלו בתחנת היידר פשה. בפעם הראשונה הונף על אדמת תורכיה הדגל הכחול-לבן ובו מג'ידוי לכבוד מנהיגם של יהודי ארץ-ישראל.“

„אגב, שיהיה אמר לי בן-גוריון, שברצונו כי אתלווה אליו בנסיעתו לסופיה. ברור שהדבר גרם לי התרגשות. הגענו לבולגריה בבוקר השכם. מיד הרגשנו עד כמה חמים הרגשות שרוחשים כאן ליהודים ולמנהיגם. קרון מיוחד חובר אל הרכבת, ובן-גוריון הוזמן לעבור אליו. רק כמה שבועות קודם לכן היה זה קרונו של המלך. עתה, משבוטלה המלוכה, שירת את בעלי השרה החדשים של הדמוקרטיה העממית הבולגרית. פקיד ממשלה נילוה אל בן-גוריון לדאוג לכל צרכיו. מישלחת עצומה של נציגים יהודים נכנסה לקרון המיוחד, לנסוע עם בן-גוריון עד עיר המחוז פלובדיב, ושם חיכה לאורח ה-מפורסם שר-הפנים הבולגרי, אנטון יוגוב.“

עיניו העצובות של בן-גוריון

פ גישתם הבאה הולידה, לדעת אבריאל, את הקמתה של המדינה. היה זה בשבת השחורה, ב-29 ביוני 1946. בן-גוריון היה בפאריס, בדרכו מארצות-הברית, והתגורר במלון רוואל מונטו. אבריאל בא למלון ומצא שם את ראש המוסד לעליה ב', שאול אביגור, את אחת מפעילות המוסד, רות עליאב, ואת כל צוות ההגנה בפאריס. הידיעות הגיעו ל-חדר המהדר במלון בקצב מהיר. מיברקים ובהם פרטים נוספים על השבת-השחורה זרמו בקצב. כל אותה שעה ישב בן-גוריון על הספה, שקוע בהרהורים, ואיש לא העז להפריע לו.

„אני יוצא מעט לשאוף אוויר“, הודיע בן-גוריון. באופן טבעי התייצבו הכל בשתי שורות, כדי לתת לזקן לעבור. בעברו בין האנשים — היו ביניהם אנשי-רכש, אנשי-מוסד, מומחי-אלחוט, מלווי-אוויות, שליחי תנועות-נוער — התעכב בן-גוריון ליד כל אחד ואחד מהביטוי היישר בעיניו מבלי למצמצם שאל: „מה, אתה חושב שעלינו לעשות עכשיו?“

„כל אחד ענה בהתאם לתפקידו: לרכוש יותר נשק, לארגן יותר צעירים, להחיש את קצב העליה. אך בן-גוריון נראה כבלתי מרוצה. אני עמדתי קרוב לדלת. הוא חסך ממני את השאלה. קח את מכוניתך“, אמר, ניסע קצת ברחובות.“

„יצאנו אל ליל הקיץ החמים. חצינו את יער בולון הלך וחוזר, המשכנו בשדרות פוש. ובן-גוריון עדיין לא הוציא הגה. משהגענו לשער הניצחון העפתי מבט בנוסע שלי: האם הוא עדיין כאן לילי? אמנם כן, ישב לילי, אך במחשבתו היה הרחק הרחק ממני. יכולתי ממש להרגיש כיצד פועל מוחו — כמכונת חישוב, המנתחת פרטים, מעלה אלטר-נטיבות ומרכיבה בהדרגה תוכנית הגיונית. פניו היו נטולות הבעה ועיניו העצובות תלויות בחלל אין סוף.“